

Pirkanmaan Tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2018–2022

1 Johtajan katsaus

Viime vuosina hallitus on kiinnittänyt kiitettävästi huomiota väylänpitoon. Väylänpitoon on osoitettu ylimääräistä korjausvelkarahoitusta ja kehittämishankkeista on siirretty rahoitusta alueelliseen perusväylänpitoon. Parlamentaarinen liikennetyöryhmä on ollut yksimielinen tarpeesta jatkaa väylänpidon lisärahoitusta. Lisärahoituksen saaminen jäänee tulevan eduskunnan päätettäväksi, mutta odotukset sen suhteen ovat korkealla.

Lisärahoitus on helpottanut tienpitäjän tuskaa etenkin taistelussa tiestön rappeutumista vastaan. Korjausvelkapaketin ansiosta on pystytty tiestön kunnan heikkeneminen taittamaan ja ennen kaikkea on pystytty tekemään teiden elinkaaren kannalta kestävämpiä korjaustoimenpiteitä. Huonokuntoisia teitä on yhä paljon ja lähiaikoina huonokuntoiseksi muuttuvia osuuksia vielä huomattavasti enemmän. Lisärahoituksellakin pystytään vain osa korjaamaan ja uusia tulee koko ajan lisää, joten tilanteen muuttaminen edellyttää pitkäjänteistä työtä.

Pari kaivattua alueellista investointia on myös hallituksen rahoituspakettien ansiosta saatu liikkeelle ja Tampereen kaupunkiseudun liikennejärjestelmän tukemista on uuden MAL-aiesopimuksen mukaisesti pystytty jatkaamaan.

Valitettavasti tieverkon kehittämisen osalta rahoituspäätökset ovat viime vuosina kiertäneet Pirkanmaan. Kauttamme kulkevien valtakunnallisten pääväylien merkitys ulottuu selvästi yksittäisen maakunnan rajojen ulkopuolelle. Pirkanmaalla valmius useammankin kannattavan kehittämishankkeen toteuttamiseen lähiaikoina olisi hyvä.

2 Yleistä

Tienpidon suunnitelmassa kerrotaan vuoden 2018 toimenpiteet tarkemmin ja suuntaviivoja tulevalle viisivuotiskaudelle. Väylänpidon linjaukset laaditaan tarkemmin eduskuntakausittain, mutta niitä tarkistetaan vuosittain.

Toteuttamissuunnitelman lisäksi tässä suunnitelmassa luodaan jo katsoista Pirkanmaan väylänpidon tarpeisiin tulevaa eduskuntakautta silmällä pitäen. Lisäksi tässä suunnitelmassa valmistaudutaan tulevaan maakunta-uudistukseen ja sen myötä tapahtuvaan lakiuudistukseen muokkaamalla suunnitelman sisältöä lakiluonnoksessa edellytetyyn suuntaan.

Tämän suunnitelmakauden alussa sekä korjausvelkarahoitus että perusväylänpidon lisärahoitus ovat päättymässä, eikä päätöstä niiden jatkosta ole vielä tehty. Se aiheuttaa epävarmuutta tulevien vuosien suunnitteluun, sillä normaali rahoitus ei riitä edes pakollisiin kunnossapidon menoihin.

Toiminnan organisoinnissa on tapahtumassa merkittäviä muutoksia vuoden 2020 alussa, kun alueellinen tienpito siirtyy tuolloin perustettavien maakuntien yhteistyöalueiden tehtäväksi. Lähinnä tämän uudistuksen takia

17.5.2018

tehtävät lakimuutokset sisältävät kuitenkin myös muita muutoksia väylänpitoon, mihin on jo lähitulevaisuudessa reagoitava. Esimerkiksi teiden luokittelua tullaan lakiluonnoksen mukaan mahdollisesti muuttamaan.

Teiden kunnossapitoon on myös tulossa merkittäviä muutoksia. Tienhoidon hankintamalleja ollaan tarkistamassa ja asiakkailta saadun palautteen ansiosta kunnossapidon linjauksia tullaan merkittävästi kehittämään. Muutosten keskeisenä työkaluna tulee olemaan digitalisaation entistä tehokkaampi hyödyntäminen kaikessa toiminnassa.

3 Tienpidon rahoitus ja keskeiset linjaukset

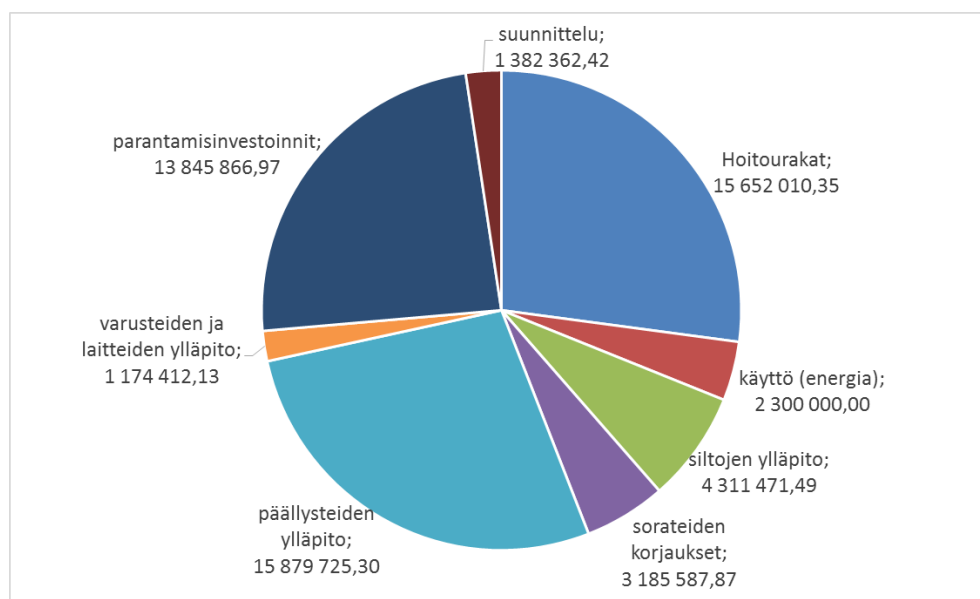
3.1 Vuoden 2018 rahoitus

Vuonna 2018 Pirkanmaalla on perusväylänpitoon käytettävissä kaikkiaan 52 474 500 euroa. Tästä normaalin rahoituskehityksen mukaista rahoitusta on 31 935 000 euroa. Loput rahoituksesta on korvamerkitty erilaisiin teemaohjelmiin seuraavasti:

- korjausvelkarahoitus 8 232 000 euroa
- perusväylänpidon lisärahoitus 9 000 000 euroa
- MAL -rahoitus Tampereen kaupunkiseudulle 2 097 500 euroa
- perusväylänpidon keskitetty suunnittelu 310 000 euroa.
- eduskunnan valtiovarainvaliokunnan lisäykset 900 000 euroa.

Lisäksi vuodelta 2017 on jäänyt käyttämättä 6 374 749,55 euroa. Summa on käytännössä kokonaan sidottu viime vuodelta tälle vuodelle siirtyviin tai keskeneräisiin hankkeisiin.

Vuoden 2017 rahoitus jakautuu tienpidon tuotteisiin seuraavan kuvaajan mukaisesti:

Kuva

Vuoden 2018 perusväylänpidon rahoituksen jakautuminen toimenpiteisiin.

17.5.2018

3.2 Rahoituskehyykset vuosina 2019–2022

Vuosien 2019–2022 rahoitustason osalta merkittäviä päätöksiä tehdään parlamentaarisessa liikennetyöryhmässä keväällä 2018.

Nykyisten rahoituskehysten valossa vuonna 2019 perusväylänpidon rahoitus tienpidon osalta hieman vähenee, mutta tasokorjaus vuonna 2020 toisi rahoituksen entiselle tasolle. Rahoitus määritellään vuonna 2020 maakunnittain, mutta vielä ei ole tehty tarkempia päätöksiä alueellisen jaon perusteista. Lisäksi on varauduttava siihen, että mahdollisesti vuodesta 2019 lähtien tieliikenteen ohjaus rahoitetaan perusväylänpidosta yhtiöittämisuudistuksen vuoksi.

Viimeaikaiset päätökset ja tulevat hankintamallien ja hoidon linjausten muutokset tulevat luultavasti lisäämään hoidon rahoitustarvetta. Rahoituskehysten säilyessä suunnitellun kaltaisena hoidon rahoitusosuuden lisääntyminen tarkoittaa ylläpidon rahoitusosuuden vähenemistä. Investointeihin maakunnilla ei ole rahoitusta.

4 Investointihankkeet 2018

Merkittävin vuoden 2018 investointihanke on Kyröskosken eritasoliittymän rakentaminen ja ohituskaistan jatkaminen Hämeenkyrössä valtatie 3:lla. Sen kustannusarvio on 9 500 000 euroa.

Lisäksi vuonna 2018 toteutetaan Tampereen kaupunkiseudulla MAL 2016–2019 aiesopimuksen mukaisesti seuraavat kohteet:

- Kiertoliittymä kt 58 ja Opintien liittymään, Orivesi
- Kiertoliittymä vt 9 rampin ja kt 58 liittymään+liityntäpysäköinti, Orivesi
- Tampere-Lempäälä pyöräilyn seudullisen pääreitit parantaminen
- Tampere-Nokia pyöräilyn seudullisen pääreitit parantaminen
- Tampere-Kangasala jalankulun ja pyöräilyn laatukäytävä, mt 339 Valtialan kiertoliittymä
- Jalankulku- ja pyörätie -alikulku vt 12 Viholan kohdalle

Lisäksi edelliseltä MAL-kaudelta on vielä toteuttamatta hanke: Mt 3022 Lentoasemantien kiertoliittymä Pirkkalassa

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan myöntämällä erillisrahoituksella toteutetaan maantien 130 valaistuksen rakentaminen välille Lempäälä–Valkeakoski sekä maantien 12753 Myllytien parantaminen Punkalaitumella (päällysteen korjaus).

Muita vuonna 2018 toteutettavia investointeja ovat:

- vt 12 Sastamalan liittymien parantaminen
- mt 13097 Uotsolantien parantaminen ja muuttaminen kaduksi

ELY-keskus osallistuu pienellä rahoitusosuudella pääosin kuntien rahoittamiin jalankulku- ja pyöräteiden rakentamishankkeisiin: Tänä vuonna Mahalan kylässä rakennetaan väylä maantielle 2623. Lisäksi viime vuonna

17.5.2018

maantiellä 276 aloitettu hanke välillä Vilpee–Viljakkala jatkuu Ylöjärven kunnan rakentamana.

ELY-keskus on varannut pieniä liikenneturvallisuusinvestointeja varten rahoitusosuuden, jolla tehdään esimerkiksi liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitettyjä kiireellisimpiä pieniä parantamisia väylämerkinnöistä keskisaarekkeisiin. Rahoitusta on varattu myös liikenteen hallinnan ja joukkoliikenteen edistämisen pieniin parantamistoimenpiteisiin.

Kangasalan ja Tampereen kaupunkien kustannuksella aloitetaan syksyllä 2018 Lamminrahkan eritasoliittymän rakentaminen valtatie 12:lle.

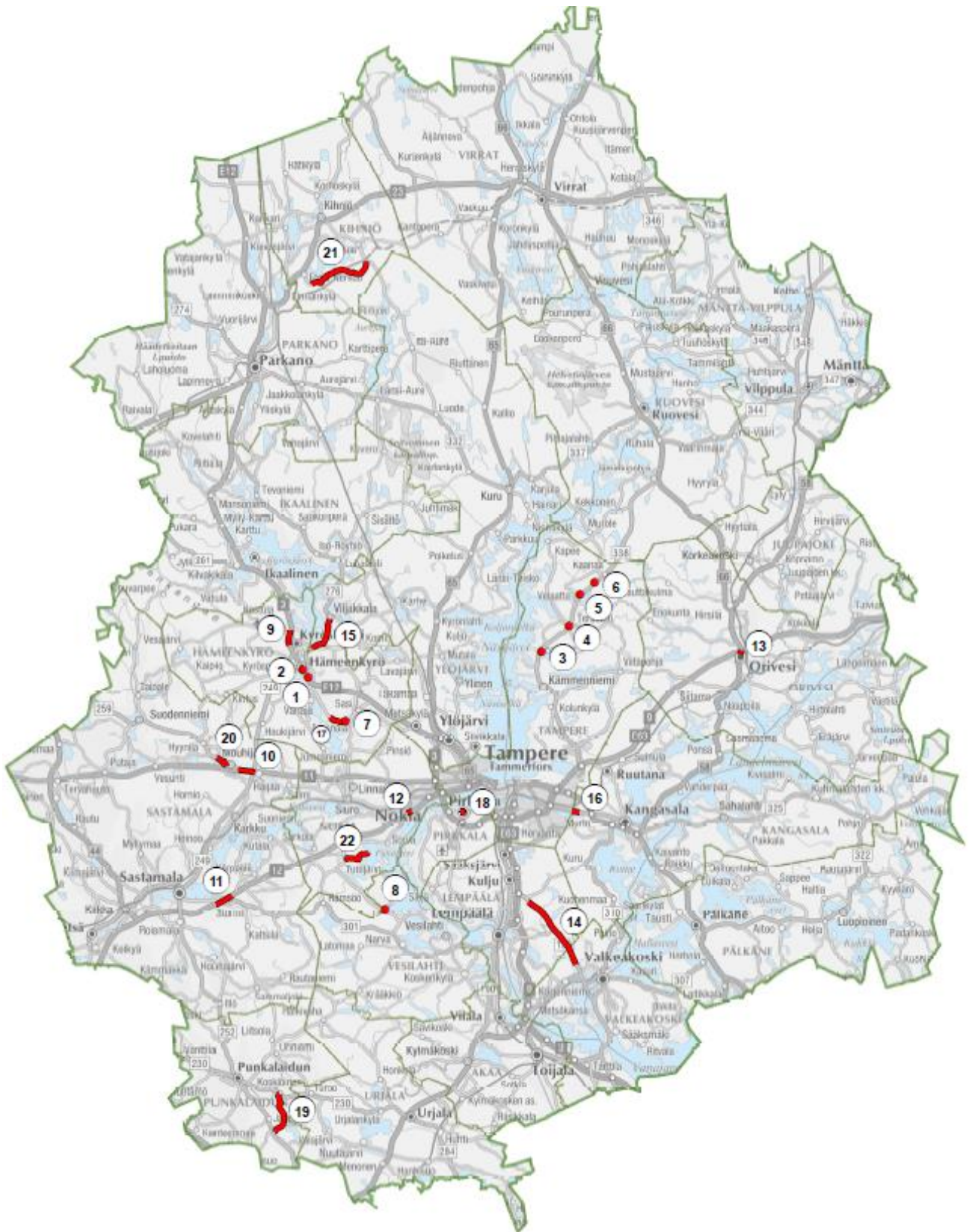
Seuraavalla sivulla on esitetty kartalla vuoden 2018 investointikohteet ja siltakorjaukset.

Taulukko

Seuraavan sivun kartalla esitetty numerointi viittaa alla oleviin investointikohteisiin:

Karttanro	Hankkeen nimi	Toimenpide
15	Mt 276 parantaminen ja ppjk Vilpee-Viljakkala	jkpp-väylän rakentaminen
13	Kt 58 kiertoliittymät	kiertoliittymän ja liityntäpysäköinnin rak.
21	Mt 13359 Nerkoontie	soratien parantaminen päällystetyksi
22	Mt 13767 Huhtaantie ja Pajulahdentie	soratien parantaminen osittain päällystetyksi
12	Vt 12 Viholan alikulku	jkpp -alikulun rakentaminen
9	Vt 3 Kyröskosken eritasoliittymä ja ohituskaistan jatke	eritasoliittymän rak. ja ohituskaistan jatkaminen
10	Vt 11 Häijään rinnakkaistien alikulkusillan rakentaminen	risteyssillan rakentaminen
20	mt 13095 Uotsolantien parantaminen	päällystetyn tien parantaminen
17	mt 2623 Mahnalalan jkpp	jkpp-väylän rakentaminen
11	Vt 12 Sastamalan liittymien parantaminen	liittymien parantaminen
18	Mt 3022 Lentoasemantien kiertoliittymä	kiertoliittymän rakentaminen
8	mt 13763 Vassin sillan korjaus	sillan korjaus
7	mt 2623 Miharilan silta	sillan korjaus
3	mt 338 Teiskolan silta	sillan korjaus
4	mt 338 Kiimajoen silta	sillan korjaus
6	mt 338 Ilvesojan silta	sillan korjaus
5	mt 338 Kurjenlahden silta	sillan korjaus
1	vt 3 Kalalahden silta	sillan korjaus
2	vt 3 Pappilanjoen silta	sillan korjaus
14	Mt 130 Valkeakoski - Lempäälä valaistus	valaistuksen rakentaminen
19	Mt 12753 Myllytien parantaminen	päällystetyn tien parantaminen
16	Mt 339 Vatialan kiertoliittymä	kiertoliittymän rakentaminen

17.5.2018

Pohjakartta@Karttakeskus, L4356 9.3.2018

Kuva

Vuoden 2018 investoinnit ja siltakorjaukset Pirkanmaalla

17.5.2018

5 Kauden 2018–2022 teemaohjelmat

Korjausvelkarahoitus jatkuu vielä vuoden 2018. Viimeisenä vuotena sillä toteutetaan seuraavat hankkeet:

- vt 3 Pappilanjoen sillan korjaus
- vt 3 Kalalahden sillan korjaus
- mt 303 Sääksmäki - Toijala päällysteen korjaus
- mt 190 Viiala - Lempäälä päällystäminen
- mt 309 Sääksjärvi - Hervanta päällysteen korjaus
- väliverkon päällysteiden kunnan varmistaminen,
 - mm. mt 325 Kuhmalahti -Pohja päällysteen korjaus
- pääteiden päällysteiden kunnan varmistaminen,
 - mm. mt 58 Ponsa - Orivesi päällysteen korjaus
- sorateiden kunnostaminen
- varusteiden ja laitteiden uusimisia ja korjauksia

Perusväylänpidon lisärahoitus jatkuu vielä vuonna 2019, mutta Pirkanmaalla ei uusia kohteita enää tuolloin ole. Valtatie 3:lla Kyröskosken eritasoliittymän työt luultavasti jatkuvat kuitenkin vielä vuonna 2019.

MAL-aiesopimuksen mukaisten kohteiden rahoitus jatkuu vielä vuonna 2019. MAL- kohteiden listaa voidaan joutua karsimaan, jos hankkeiden kustannukset nousevat vielä suunnitellusta. Vuoden 2018 hankelista on esitetty jo edellisessä kappaleessa. Vuonna 2019 on suunniteltu toteutettavan seuraavat investointihankkeet:

- Naistenmatkantien, Nuolialantien ja Ilmailunkadun liikennejärjestelyt
- Tesoman aseman suunnittelu ja rakentaminen (Liikenneviraston hanke)
- Sääksjärven liityntäpysäköinti, ramppien pisarasaarekkeet ja muut liikennejärjestelyt
- Solmupysäkkien kohdemääritys ja toteutus

Lisäksi valtakunnallisesti rahoitetaan suurten siltujen korjauksia, mutta Pirkanmaalla ei ole tuon ohjelman kohteita lähivuosina tiedossa. Lisäksi käpyohjelmalla on tarkoitus rahoittaa kävelyn ja pyöräilyn ohjelmia, mutta rahoitus kohdistuu lähinnä kaupunkiseuduille.

17.5.2018

6 Kunnossapito suunnitelmakaudella

Talvihoitoon on Pirkanmaan tieverkolle tehty vuodelle 2018 seuraavat luokitusmuutokset:

Taulukko Muutokset vuonna 2018 talvihoitoluokkiin

tienu- mero	väli	kunnat	pituus [km]	vanha luokka	uusi luokka
3403	Suinula - Korvenperä	Kangasala	2,9	II	Ib
310	Valkeakoski - Kangasala	Valkeakoski, Kangasala	27,1	II	Ib
322	Luopioinen - Pohja	Pälkäne, Kangasala	14,9	II	Ib
3413	Korkeakoski - mt 58	Juupajoki	3,8	II	Ib
2611	Mansoniemi - Raivala	Ikaalinen	14,2	III	II
337	Kuru - Ruovesi	Ylöjärvi, Ruovesi	23,3	II	Ib
259	Mouhijärvi - Lavia	Sastamala	24,2	II	Ib
249	Häijää - Hämeenkyrö	Sastamala, Hämeenkyrö	17,9	Ib	I
14207	Haviseva - Lihasala	Kangasala	5,7	III	II
3073	Tykölä - Vermasvuori	Valkeakoski	2,6	III	II
14197	Pulesjärvi - Viitapohja	Tampere	4,7	III	II
14199	Viitapohja - Kutema	Tampere, Orivesi	27,3	III	II
325	Huutijärvi - Sahalahti	Kangasala	12,1	Ib	I
14354	Kolho - Kastari	Mänttä-Vilppula	2,2	III	II
190	Hulaus - Ahtiala	Lempäälä	3,8	Ib	Is
3023	Katepal - Ahtiala	Lempäälä	2,9	I	Is
14011	Sahalahdentie	Kangasala	1	II	TIb

Päällysteiden ylläpidon ohjelmat, sorateiden korjaukset sekä sillankorjaukset suunnitellaan vuosittain. Seuraavassa karttakuvassa on esitetty vuoden 2018 alustava päällystysohjelma, joka tarkentuu keväällä mittauksen perusteella ja urakoiden hintatason tarkennuttua:

17.5.2018

Kuva

Alustava päällystysohjelma vuonna 2018 (PIR1 = päällystyskohteet, PIR RC = uusiopäällystyskohteet ja erikseen vielä korjausvelkakohteet)

Korjausvelkakohteina olevien kahden sillan lisäksi vuonna 2018 korjataan seuraavat sillat:

- mt 2623 Miharin silta (Massojen ja mittojen korotuksen erillisrahoitus)
- mt 13763 Vassin silta (Massojen ja mittojen korotuksen erillisrahoitus)
- mt 338 Teiskolan silta
- mt 338 Kiimajoen silta
- mt 338 Ilvesojan silta
- mt 338 Kurjenlahden silta
- vt 12 Kantokylän risteyssilta
- vt 12 Herttualan risteyssilta
- putkisiltojen korjauksia

17.5.2018

7 Pirkanmaan kehittämishankkeet

Pirkanmaan kiireellisimmät pääteiden kehittämishankkeet on priorisoitu liikennejärjestelmäsuunnitelmassa:

- Valtatie 3 parantaminen välillä Tampere–Vaasa, jossa yhtenä tärkeimmistä osahankkeista Hämeenkyrön ohitustie (palvelutasolähtöinen kehittämisselvitys valtatie 3:lle on valmistunut vuonna 2015)
- Valtatie 9 parantaminen Tampereen ja Oriveden välillä
- Valtatie 12 parantaminen välillä Tampere-Kangasala

Palvelutasolähtöisen **Valtatie 3 Tampere–Vaasa** -kehityskäytäväselvityksen yhteydessä on tehty laajoja asiakastarveselvityksiä Tampere-Vaasa välin parantamistarpeista. Selvityksessä ensimmäisen vaiheen toimenpiteiksi ovat valikoituneet seuraavat kohteet:

• Hämeenkyrön ohitus	65,4 milj. €
• Sikurin ohituskaisa	4,5 milj. €
• Teikankaan ohituskaisa	5,5 milj. €
• Alaskylän ohituskaisa	11,0 milj. €
• Koskuen ohituskaisapari	4,5 milj. €
• Rajalanmäen ohituskaisa	5,6 milj. €
• Ohituskaisapari Parkano (vt 23)–Koskue	5,5 milj. €
• Jalasjärven liittymä (vt 19)	6,5 milj. €
• Laihian keskusta	15,0 milj. €
• Laihia–Vaasa 1. vaihe	3,0 milj. €
• vt 3 ja vt 8 Vaasan Yhdystien eritasoliittymä	5,5 milj. €
• Pienet liittymä- ja liikenneturvallisuushankkeet	6,0 milj. €

Valtatie 3 Tampere–Vaasa ensimmäisen vaiheen kustannusarvio on yhteensä noin 138 miljoonaa euroa.

Valtatie 9 Tampere - Orivesi yleissuunnitelman mukainen tavoitetilanne on moottoritie välillä Alasjärvi-Suinula ja 2+2 keskikaidetie eritasoliittymän välillä Suinula-Orivesi. Tavoitetilan kustannusarvio on 140 miljoonaa euroa.

Vuonna 2016 tehtiin yhteysvälin kehityskäytäväselvitys, jossa ensimmäisessä vaiheessa päädyttiin esittämään noin 80 miljoonan euron hanketta. Kehityskäytäväselvityksessä esitetty hanke sisältää seuraavia toimenpiteitä:

- Moottoritie Alasjärvi–Suinula yleissuunnitelman mukaisesti.
- 2+2 ohituskaisajaksot: Suinula–Käpykangas ja Yliskylä–Oritupa, Oriveden ohituskaisan kaiteistaminen.
- Orituvan eritasoliittymä, tasoliittymien parantaminen
- rinnakkaisteiden, kaiteiden, riista-aitojen parantaminen, leveä keskialue, vaihtuvan nopeusrajoitusjärjestelmän päivitys.
- Jalankulku- ja polkupyöräväyliä, pysäkkien parantamista ja liityntä-pysäköintipaikkoja

17.5.2018

Valtatie 12 Tampere–Kangasala -hankkeeseen sisältyy suunnitelmaluonnosten perusteella tien rakentaminen nelikaistaiseksi, Lamminrahkan uuden eritasoliittymän rakentaminen ja seitsemän nykyisen eritasoliittymän parantaminen, valtatie poikittaisten kävely ja pyöräily -yhteyksien parantaminen sekä melusuojausten rakentaminen. Hankkeen alustava kustannusarvio on 90 miljoonaa euroa (MAKU-ind. 130, 2010=100). Lamminrahkan eritasoliittymän rakentaminen on tarkoitus aloittaa syksyllä 2018 Tampereen ja Kangasalan kaupunkien kustannuksella.

8 Tampereen kaupunkiseudun tieverkko ja sen kehittämistarpeet

Lisääntynyt maankäyttö on jo aiheuttanut liittymien ja kapasiteetin kehittämistarvetta Tampereen kaupunkiseudun maanteilla. Akuutein ruuhkan aiheuttaja on Vaitinaron liittymä valtatie 12:lla. Liittymän kapasiteettiongelmien takia Rantatunnelin liikenne joudutaan arkipäivän iltapäiväruuhkan aikaan usein pysäyttämään. Tasoliittymän suunnittelua eritasoliittymäksi edistetään yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa. Ongelmaa lisäävät vielä Santalahden eritasoliittymän kaistajärjestelyt, kun kaupungista tulevat kaksi kaistaa yhtyvät valtatie kahteen kaistaan lyhyellä matkalla juuri ennen Vaitinaron liikennevaloliittymää.

Monia muitakin jo tällä hetkellä ruuhkautuvia ja liikenneturvallisuudeltaan ongelmallisia osuuksia löytyy Tampereen kaupunkiseudun sisääntulo- ja kehäväylyiltä: Valtatie 3 Tampereen läntinen kehätie välillä Lakalaiva–Partola, valtatie 9 Tampere–Suinula, valtatie 12 TAYS:n liittymät sekä valtatie 12 Alasjärven eritasoliittymän ramppliittymät.

Maankäytön kehittäminen aiheuttaa myös tarvetta uusille eritasoliittymille. Suunnittelua edistetään valtatie 12 Lamminrahkan, valtatie 9 Tasanteen ja valtatie 12 Rantatunnelin Näsikallion eritasoliittymien osalta.

Maakuntakaavassa esitetty Tampereen eteläisen suunnan painotus lisää tarvetta myös valtatie 3:n uudelle moottoritieoikaisulle Lempäälän Puski-aisten ja Pirkkalan välillä sekä tätä risteävälle seututietasoiselle yhteydelle Lempäälän Sääksjärveltä Tampere-Pirkkalan lentoasemalle.

Nykyinen Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimus kattaa vuodet 2016–2019. Tulevan kauden suunnittelua varten on kartoitettu maantieverkon parantamiskohteita kaupunkiseudulla seuraavasti:

- Jalankulku- ja pyörätiet
 - mt 339 Mäkirinteentie - Venttiväylä
 - mt 3003 Moisionaukio
 - mt 2501 Taivalkunnan jalankulku- ja pyörätie
 - mt 301 Vesilahti - Lempäälä
- Muut jalankulkua ja pyöräilyä tukevat ratkaisut:
 - Kaupunkiseudun pääreittien kehittäminen
 - Liikennevaloliittymien kehittäminen jalankulkua ja pyöräilyä suosivaksi

17.5.2018

- Alikulkukäytävätarpeet:
 - mt 65 Elovainion alikulku, Ylöjärvi
 - vt 12 Teiskontien kevyen liikenteen järjestelyt
- Maankäytön kehittämistä tukevat liittymien parantamistarpeet
 - mt 310 Finnentien kiertoliittymä, Kangasala
 - mt 65 Elovainion liittymä
 - mt 2774 Asuntilan kiertoliittymä
 - mt 308 Lentoasemantien ja Läntisen kehän rampin pään kiertoliittymä
 - mt 130 Kuljun asematien kiertoliittymä

9 Vuosien 2019–2022 muita tienpidon tarpeita

9.1 Tieverkon kunto

Tieverkon kunnan ylläpitäminen edellyttää lisää rahoitusta ja korjausvelan vähentäminen vielä sitäkin enemmän. Jo nyt Pirkanmaalla on paljon huonokuntoisia päällysteitä. Vuoden 2017 lopulla huonokuntoisia osuuksia oli yhteensä 489,356 kilometriä eli noin 13 % päällystetystä tieverkosta. Ilman toimenpiteitä huonokuntoisten määrä lisääntyy vuosittain noin 150 kilometrillä. Nykytason ylläpitäminen edellyttää siten noin 300 kilometrin vuosittaista päällystysohjelmaa, koska järkevällä päällystettävällä tievälikillä on aina myös tyydyttävässäkin kunnossa olevia osuuksia. Se maksaa noin 15,5 miljoonan euroa vuodessa.

Useilla huonokuntoisilla päällystetyillä teillä pelkkä päällystäminen ei enää riitä, vaan on puututtava myös huonon kunnan rakenteellisiin syihin. Seuraavassa on listattu kiireellisimpiä rakenteen parantamiskohteita:

- mt 2773 Viljakkala–Veittijärvi
- mt 307 Valkeakoski–Pälkäne
- mt 2624 Sasi–Murhasaari
- mt 13101 Reinilä
- mt 7056 Alavus–Killinkoski
- mt 2742 Parkanon asematie
- mt 3477 Kolhon asematie
- mt 301 Keihonen-Kilpala, tien uudelleen rakentaminen
- mt 13344 Alavantie
- mt 3200 Rautajärvi–Kynnärö

Kiireellisimmät sorateiden korjauskohteet on listattu seuraavassa. Korjauskohteista kiireellisimmät korjataan jo vuonna 2018 niiltä osin, kun korjausvelkarahoitus riittää:

- mt 13355 Karttiperäntie
- mt 13767 Pajulahdentie / Huhtaantie
- mt 13771 Sorvantie
- mt 2991 Härkäläntie
- mt 13791 Pinsiöntien loppupää
- mt 12995 Hautaantie
- mt 13768 / mt 2502 Suoniementie

17.5.2018

- mt 2501 Kotalantie / Sarkolantie / Taivalkunnantie
- mt 13143 Metsäkulmantie
- mt 13769 Tolpantie
- mt 13765 Jokivarrentie

Tulevia kiireellisimpiä sillankorjauskohteita:

- Partolan ylikulkusilta (H-932) liittyy Partolan MAL-hankkeeseen
- Vikkiniityn risteysilta (H-1078), toteutus Sääksjärven MAL-hankkeen yhteydessä
- H-2877 Paloviidan silta
- H-3572 Kuivasjärven ylikulkusilta
- Painorajoitettujen puusiltojen uusiminen, useampia kohteita.
- Putkisiltojen uusimisia, useampia kohteita

Pirkanmaalla on laadittu selvitys teistä, jotka tulisi kaavoitettaessa merkitä kaduiksi. Lisäksi suunnitteilla on toteuttaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maanteiden lakkauttamisia asemakaava-alueilla:

- mt 13097 Uotsolantien parantaminen ja muuttaminen kaduksi (v. 2018 toteutettavien listalla)
- mt 339 Vehmainen - Vatiala (v. 2018 MAL-hanke)
- mt 13767 Pajulahdentie/Huhtaantie (sorateiden korjauskohdelistalla)
- mt 310 Kangasalan tie - vt 12 (tulevan kauden MAL-hankkeiden listalla)
- mt 13980 ja mt 13982 Pälkäneen keskusta
- mt 14336 Vilppulan keskuskadun parantaminen
- mt 13787 Kuljun asematie

9.2 Liikenneturvallisuusinvestoinnit

- vt 12 valaistus Sastamala - Nokia
- vt 12 valaistuksen täydentäminen välillä Kangasala–Pälkäne
- vt 12 riista-aidat välillä Sastamala–Nokia
- vt 9 riista-aidat välillä Akaa–Urjala
- vt 3 Pirkkalan riista-aidat
- vt 11 valaistuksen täydentäminen välillä Nokia–Mouhijärvi
- vt 11 kaiteiden täydentäminen välillä Nokia–Mouhijärvi
- automaattivalvontaverkon laajentaminen
- Viisaan ja turvallisen liikkumisen suunnitelmien kiireellisimmät kohteet

9.3 Jalankulun ja pyöräilyn edistäminen

Jalankulku- ja pyöräteiden rakentaminen:

- mt 259 Mouhijärven kevyen liikenteen väylä
- mt 13332 Käenmäentien jalankulku- ja pyörätie, Parkano
- vt 9 Kylmäkosken jalankulku- ja pyörätie
- mt 249 Kaukolantie–Kiikka, Sastamala
- mt 14290 Koskitien jalankulku- ja pyörätie, Juupajoki

17.5.2018

9.4 Liittymien parantaminen

- mt 66 Ahjolan tien/Virtaintien kiertoliittymä
- vt 12 Sastamalan liittymät (Ellivuori, mt 44)
- mt 56 / mt 58 liittymä
- vt 9 liittymät Urjala ja Akaa, pienet parantamistoimet
- mt 2595 kiertoliittymä, Ikaalinen
- mt 58 Juupajoen liittymät (Koskitie, Sahantie)
- vt 12 Luopioistentien (mt 322) liittymä, Pälkäne
- vt 12 Edenin eritasoliittymän parantaminen, Nokia
- mt 190 / mt 303 / mt 2985 liittymä, Viiala
- mt 249 Häijään kiertoliittymä, Sastamala
- vt 11 Porin yhdystien liittymä, Nokia

9.5 Ohituskaistat ja ohituskaistojen keskikaiteistaminen

- vt 9 Oriveden eritasoliittymästä Tampereen suuntaan lähtevän ohituskaistan kaiteistaminen ja jatkaminen 1,1 km.
- vt 12 Hyrkin ohituskaistojen kaiteistaminen
- vt 3 Sasin ohituskaistan kaiteistaminen
- vt 3 Sarkkila–Ahrola ohituskaistaparin kaiteistaminen

- vt 9 Suinulan ja Yliskylän ohituskaistaparit
- vt 11 Murhasaaren ohituskaista
- vt 12 Raikun ja Varalan ohituskaistapari
- vt 9 Leikkikankaan ja Menosen ohituskaistapari
- vt 9 Nuutajärven ohituskaistojen kaiteistaminen
- vt 9 Nuutajärven uusi ohituskaista
- vt 9 Ruokolan ohituskaistapari
- vt 9 Tipurinjärven ohituskaistapari
- vt 9 Hirsikankaan ohituskaista

9.6 Melu- ja pohjavesisuojaukset

Pohjavedet

Arvioinnin mukaan tienpidosta ja liikenteestä vedenottamoille aiheutuvan korkean riskin kohteita, ja sen vuoksi kiireellisiä, yli 75 riskipisteen korjauskohteita on Pirkanmaalla 15 kappaletta. Uusi riskiarviopisteytys on tekeillä, mutta vanhan vielä voimassa olevan pisteytyksen mukaan listan kärjessä ovat:

- vt 3 Ikaalinen, Teikangas ja Heinistö
- vt 12 Tampere ja Nokia, Epilä-Villilänharju ja Maatialanharju
- vt 3 Hämeenkyrö, Mannanmäki
- mt 66 Ruovesi, Ruhala
- vt 9 Akaa Kylmäkoski, Kylmäkoski
- vt 9 Urjala, Laukeela (nyt kaliumformiaattikokeilussa)

17.5.2018

Meluntorijunta

Liikenneviraston vuoden 2013 meluntorijunnan toimintasuunnitelmassa mainitaan neljä Pirkanmaan kohdetta. Näissä kohteissa haitta voidaan korjata ainoastaan melusteilla. Uusi meluntorijuntasuunnitelma valmistuu keväällä 2018:

- vt 9 Atala - Olkahinen
- vt 3 Sääksjärvi - Uusi-Eurooppa
- vt 12 Nokia - Ruskeepää
- vt 12 Kangasala - Lentola

9.7 Muut toimenpiteet:

- vt 9 Kangasala - Orivesi, muuttuvat nopeusrajoitukset
- Joukkoliikennettä tukevat toimenpiteet
 - joukkoliikenne-etuudet liikennevaloissa
 - pysäkkitoimenpiteet
 - liikeyhteyksien parantaminen
- Kuljetusten saavutettavuutta tukevat toimenpiteet
 - erikoiskuljetusreittien parantaminen
 - HCT -reitit
 - muut pullonkaulat, matalat sillat ja painorajoitukset
 - mahdolliseen ajoneuvojen mittojen kasvattamiseen liittyvät tarpeet.

10 Joukkoliikenne

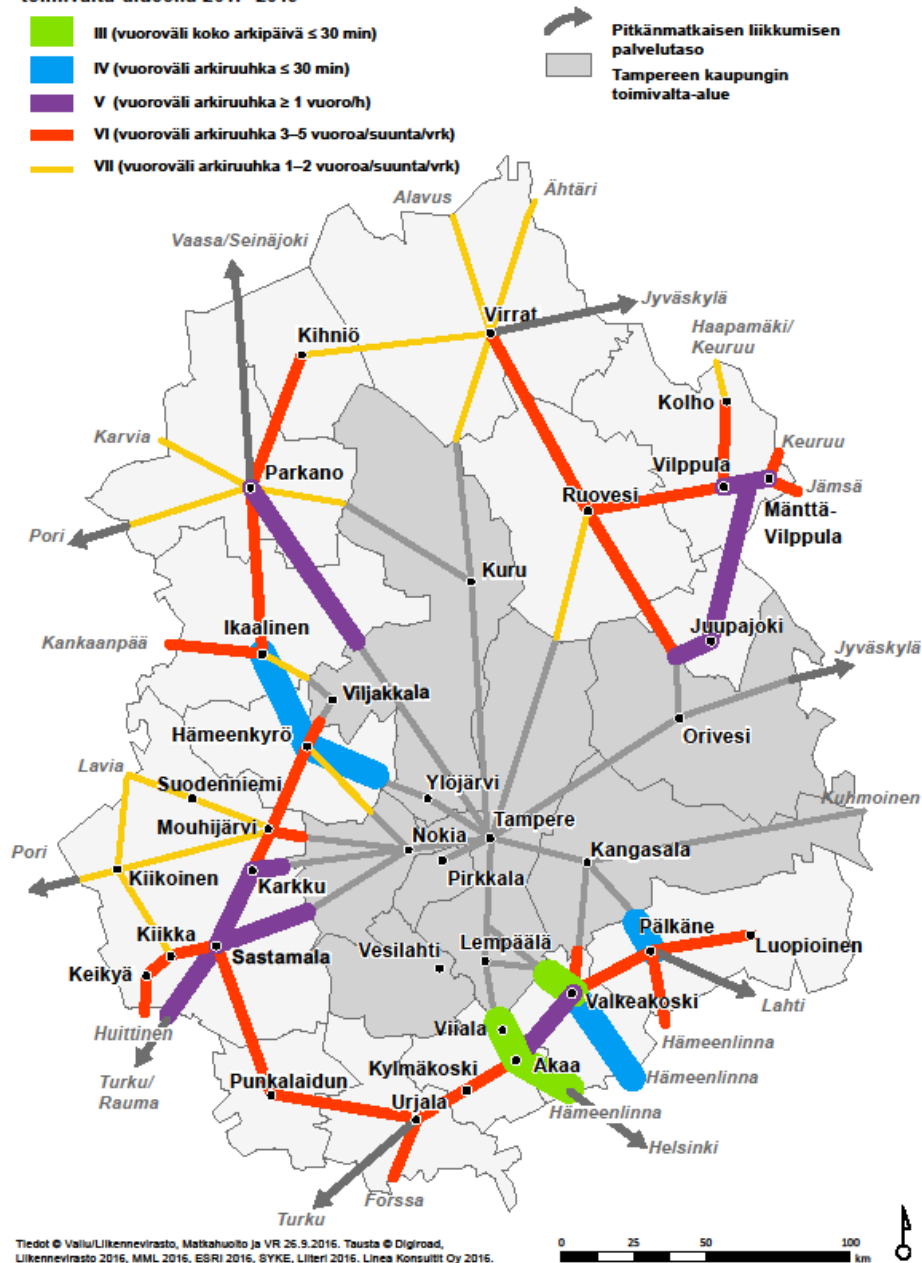
ELY-keskus toimii Pirkanmaan joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena Tampereen kaupunkiseudun ulkopuolisilla alueilla.

Pirkanmaan ELY-keskuksen vastuulla on erityisesti kuntien välisen liikenteen järjestäminen, mutta tavoitteena on, että vuorot palvelevat mahdollisimman hyvin myös kuntien sisäistä liikennettä. Liikennettä hankitaan yhteistyössä toimivalta-alueen kuntien kanssa, koska erityisesti koululaisten kuljettaminen avoimella joukkoliikenteellä on tärkeä tavoite. Tärkeimpiä joukkoliikenneyhteyksiä ovat yhteydet Tampereelle sekä tietyt poikittaisyhteydet.

Pirkanmaan ELY-keskus on 12.6.2017 tehnyt joukkoliikenteen palvelutasopäätöksen:

17.5.2018

Liite 1. Joukkoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso Pirkanmaan ELY-keskuksen toimivalta-alueella 2017–2019

Kuva

Pirkanmaan ELY-keskuksen tavoitteellinen joukkoliikenteen palvelutasopäätös vuosille 2017–2019 sisältää myös toimivalta-alueen liikennettä tukevan junaliikenteen.

Joukkoliikenteessä tapahtuu muutoksia uuden liikennepalvelulain tullessa voimaan 1.7.2018. Reittiliikenteen lupamenettelystä luovutaan ja markkinaehtoista liikennettä saa tehdä ilmoittamalla liikenteen aloittamisesta. Viranomaisen voi myös päättää järjestää liikenteen palvelusopimusasetuksen (PSA) mukaisesti, jos riittävää palvelutasoa ei markkinaehtoisesti saavuteta.

17.5.2018

Pirkanmaan ELY-keskus on vuonna 2012 tehnyt päätöksen, että liikennettä voidaan hankkia palvelusopimusasetuksen mukaisesti, jos liikennettä ei markkinaehtoisesti synny. Jatkossa kaikkiin kilpailutuksiin liittyy myös yksinoikeuden myöntämispäätös, jolloin mahdollisesti vakavaa ja jatkuvaa haittaa reitille aiheuttavaan markkinaehtoiseen liikenteeseen voidaan puuttua.

Viimeiset siirtymäajan sopimukset päättyvät kesäkuussa 2019. Pirkanmaan ELY-keskus on tehnyt vain vuoden mittaisia hankintoja, jotta liikenteeseen voidaan haluttaessa tehdä muutoksia.

Joukkoliikenteen tavoitteena on erityisesti Tampereelle suuntautuvassa liikenteessä luoda koko Pirkanmaan kattava, yhtenäinen lippu- ja maksujärjestelmä. Lisäksi tavoitteena on tehostaa yhteiskunnan tukemien henkilökuljetusten ja joukkoliikenteen yhteistyötä. Pirkanmaallakin pitkämatkainen liikenne toteutuu pääosin markkinaehtoisesti. Yhtenä mahdollisuutena on edistää pitkämatkaisen markkinaehtoisesta joukkoliikenteen hyödyntämistä myös maakunnan sisäisessä työssäkäyntiliikenteessä.

Joukkoliikenteen ostoihin ja avustuksiin Pirkanmaalla on vuonna 2018 käytettävissä 1,93 miljoonaa euroa.

11 Vaikutukset

Vaikutusten kannalta on oleellista, toteutuuko parlamentaarisen työryhmän esitys perusväylänpidon rahoitustason korotuksesta ja sen kohdentamisperiaatteista. Jos rahoituksen tasonkorotus toteutuu ja kohdistuu nykyisen rahanjaon suhteessa käytännön tienpitoon, on korjausvelan lisääntyminen mahdollista estää ja osoittaa rahaa osittain myös joko korjausvelan vähentämiseen tai muihin vaikutusalueisiin, kuten liikenteen sujuvuus, liikenneturvallisuus tai maankäytön edistäminen. Kaikkia osa-alueita ei kuitenkaan esitetyllä rahoituksella voida parantaa, vaan halutut tavoitealueet on asetettava tärkeysjärjestykseen.

Paineita on asetettu myös kunnossapidon palvelutason kehittämiseen, mikä edellyttää etenkin hoidon rahoitustason kasvattamista.

Merkittävien liikenteellisten vaikutusten aikaansaaminen perusväylänpidon rahoituksella on vaikeaa. Ongelmallisten kohteiden ratkaisut ovat kalliita ja edellyttäisivät kehittämisrahoitusta.

Merkittävien ilmastovaikutusten saavuttaminen edellyttäisi kulkumuotojakauman muutosta ja ajoneuvoteknologiassa tapahtuvan kehityksen hyödyntämistä. Asukasmäärien ja liikennetarpeiden lisääntyessä kaiken aikaa muutokset maakunnan kulkumuotojakaumassa tarkoittaisivat joukkoliikennemäärien moninkertaistumista. Lyhyellä aikavälillä se ei ole realistista. Ekologisemman ajoneuvoteknologian käyttöönottoon ei väylänpitäjällä juurikaan ole keinoja.

Kävelyn ja pyöräilyn lisääminen toisi merkittäviä terveydellisiä vaikutuksia. Näiden kulkumuotojen edistäminen kuitenkin edellyttäisi toimenpiteitä etenkin niillä alueella, joissa potentiaalisia liikkuja on paljon, siis lähinnä

17.5.2018

kaupunkiseuduilla. Näillä alueilla verkko on rakennettu, mutta toimenpiteet pitäisi kohdistaa liikenteen ja muiden toimintojen priorisointiperiaatteisiin, jotta merkittäviä vaikutuksia saataisiin aikaiseksi. Merkittävimmät väyläpuutteet ovat syrjemmässä tai kohdistuvat maankäytön laajenemiseen. Kävelyä ja pyöräilyä edistävään käpy-ohjelmaan löytyisi hyviä kohteita myös maanteiden varsilta.

Ilman erillishoidusta olemassa olevien ympäristöhaittojen vähentämiseen ei ole mahdollisuutta osoittaa rahoitusta, mutta haittojen lisääntyminen nykyrahoituksella voidaan estää.

12 Pirkanmaan liiton lausunto suunnitelmasta

Suunnitelma noudattaa liikennepoliittisilta linjauksiltaan maakunnassa yhteisesti osoitettuja tarpeita ja asetettuja tavoitteita. Ne tulee ottaa huomioon muun muassa maan hallituksen perusväylänpito- ja investointikohdennuksissa, Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman päivytystyössä ja tulevan maakunnan strategiatyössä.

Ns. normaalin rahoituskehyksen mukainen perusväylänpidon rahoitus on Pirkanmaalla täysin riittämätön. Parlamentaarisen liikennetyöryhmän esittämä perusväylänpidon tasokorotus on välttämätön. Lisäksi tarvitaan liikenneinvestointien edistämiseksi uusia esityksiä. Erityisen tärkeätä on varmistaa monivuotisella ohjelmalla rahoitus elinkeinoelämän ja vientiteollisuuden tarvitsemille liikenneinvestoinneille. Tämä edesauttaisi myös Pirkanmaata, joka on vuosien 2003-2019 aikana sekä tie- että raideverkon kehittämisinvestoinneissa jäänyt heikkoon asemaan.

Pirkanmaan liitto esittää vakavan huolestumisensa siitä, että tienpidon ja liikenteen rahoitustaso on lisäpanostuksista huolimatta edelleen alhainen. Rahoitustason alhaisuus heikentää väestöltään ja liikennemääriltään kasvavassa maakunnassa alueen kehitystä ja elinkeinoelämän kilpailukykyä ja muodostaa vakavan liikenneturvallisuusriskin. Jatkossa valtion rahoituskohdennuksessa tulee korostaa nykyistä enemmän liikennesuoritteiden roolia muun muassa edellä mainitun uudenlaisen rahoitusmenettelyn avulla.

Isoista kehittämishankkeista maakunnan lähiajan ykköshankkeita ovat valtatie 3 yhteysväli Tampere-Vaasa ja siinä Hämeenkyrön ohitustien rakentaminen, valtatiellä 9 yhteysvälillä Tampere-Orivesi Suinulan ohituskaijojen rakentaminen sekä valtatiellä 12 Tampereen ja Kangasalan rajalla Lamminrahkan eritasoliittymän rakentaminen.

Joukko- ja henkilöliikenteen yhdistämisen jatkovalmistelussa tulee keskittyä yhteistyössä eri tahojen kanssa kuljetusjärjestelmän toimivuuteen ja kustannusten hallintaan muun muassa kuljetusten optimointi-, välitys- ja yhdistelyjärjestelmiä sekä monipuolisia kyytien haku-, tilaus- ja maksutoimintoja kehittämällä.